

Prvi slovenski dnevnik v
Zjednjih državah.
Izhaja vsak dan izvzemši
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 251. — ŠTEV. 251.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 25, 1906. — V ČETRTEK, 25. VINOTOKA, 1906.

VO LUME XIV. — LETNIK XIV.

Izdatki za pošto.
Proračun za I. 1907.

PRIHODNJE LETO BODE POTREBOVALA POŠTNA UPRAVA V WASHINGTONU 1,528,920 DOL.

Za vzdrževanje pošte bodo potrebovali \$206,662,190.

NEPRESTANI NARAŠČAJ.

Washington, 25. okt. Glavni poštni ravnatelj Cortelyou pripisal je tajniku zvezinega zaklada svoj proračun za l. 1907. Iz tega je posneti, da bode prihodnje leto potrebovalo poštno ravnateljstvo v Washingtonu \$1,528,920, ali \$121,530 več, nego letos. Za vzdrževanje pošte se bode potrebovali prihodnje leto \$206,662,190, ali za \$15,000,000 več, nego letos. Izdatki bodo radi tevečji, ker potrebe vedno bolj naraščajo, tako, da je treba osrediti na urade pomnožiti.

Tako bodo drugo leto samo za plačo poštarje potrebovali \$1,500,000 več, nego letos; za plače klerkov 1. in 2. razreda \$3,000,000, za plače klerkov 3. razreda \$150,000; za plače pismov \$1,156,700; za pneumaticno pošto \$350,000; za prevoz pošte po železnicih \$4,600,000 več, nego letos.

POMANJKANJE MORNARJEV.

Pritožbe generala Ellotta.

Washington, 25. okt. Poveljničko vojne mornarice (možta) G. T. Elkhott naznanja v svojem letnem poročilu, da je pomanjkanje častnikov in možta pri vojnej mornarici veliko, kar je težko bolj občutiti, kolikor večja postaja mornarica. Afriški Kongres pri prihodnjem zasedanju ne storiti potrebnih korakov za pomnožitev možta, potem bodo vsi oddelki mornarjev na kopnem in na vodi premajhni, oziroma nepopolni.

BANKEROTNA BANKA.

People's Savings Bank v Washingtonu, D. C., je napovedala konkurs.

Washington, 25. okt. Tukajšnjo People's Savings Bank so včeraj radi vladine odredbe zaprli, kajti potom pregledanja knjig se je dognalo, da je insolventna. Kolike so obveznosti banke, še ni znano.

Kolonija za slepce.

Bukareš, 24. okt. Rumunska kraljevina, znana pesnica "Carmen Sylva", je sklenila ustanoviti kolonijo za slepce, ki jih je na Rumunskem nemavado, namreč nad 20,000. Slepce so navadno revni, nekateri pa so obveznosti berači. V koloniji se bodo izučili kako rokodelstvo ali splošno delo, ki ga bodo lahko doma opravljali ter živeli pri svojih rodbinah. Tudi ne samo ročnih temu tudi duševnih opravkov se bodo naučili na novem pisalnem in tiskarskem stroju, ki ga je iznašel kraljevinu sliki tajnik Theodorescu.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 20.50 ..... 100 kron,
za \$ 40.90 ..... 200 kron,
za \$ 204.00 ..... 1000 kron,
za \$ 1020.00 ..... 5000 kron.

Poštarna je vstava pri teh vstopih. Domu se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinjava odbitka.

Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dnih.

Denarje nam poslati je najprišlejše do \$25.00 v gotovini v priporečenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,

109 Greenwich Street, New York.
6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.
6104 St. Clair Ave. Chicago, Ill.

Beli sužnji in avstrijski konzulat.

ZVEZINE OBLASTI BODO STORI LE VSE, DA OPROSTE V JUŽNE DRŽAVE IZ VABLJENE NA SELJENCE.

Ljudi pošiljajo na jug v prve vrsti avstro-ogrski čuti v New Yorku.

PREIKOVANJA AVSTRIJSKEGA KONZULATA.

Predsednik Roosevelt je imenoval Mr. Russell posebnim komisarjem, da preisce osodo delavcev, kateri izvabijo brezvestni posredovanje dela v prihodnje leto \$206,662,190, ali za \$15,000,000 več, nego letos. Izdatki bodo radi tevečji, ker potrebe vedno bolj naraščajo, tako, da je treba osrediti na urade pomnožiti.

Tako bodo drugo leto samo za plačo poštarje potrebovali \$1,500,000 več, nego letos; za plače klerkov 1. in 2. razreda \$3,000,000, za plače klerkov 3. razreda \$150,000; za plače pismov \$1,156,700; za pneumaticno pošto \$350,000; za prevoz pošte po železnicih \$4,600,000 več, nego letos.

Predsednik Roosevelt je imenoval Mr. Russel posebnim komisarjem, da preisce osodo delavcev, kateri izvabijo brezvestni posredovanje dela v prihodnje leto \$206,662,190, ali za \$15,000,000 več, nego letos. Izdatki bodo radi tevečji, ker potrebe vedno bolj naraščajo, tako, da je treba osrediti na urade pomnožiti.

Da se je pričela tudi vlada zanimati za take brezvrste posredovanje dela, zahvatiti se je pred vsem newyorskemu avstro-ogrskemu konzulatu. O 1. avgusta t. l. naprej so se pri imenovanem konzulatu nepristopljivo minilo pritožbe, ki so prihajale iz Alabame in avstrijskih drvarjev, kjer so za posleni večinoma pri Lockhartu, La., v tamnijih gozdih. Skoraj vse tomožnosti nesrečenke poslala je v Alabama posredovalnica dela Miller & Co., št. 201 2. St. v New Yorku. Delavci so najeli v New Yorku za delo v gozdih za mesecno plačo po \$25, sta in hrano. Vozinja v znesku \$18 se odtegne v mesecnih zneskih po \$3.

Imenovana tvrdka je poslala med 1. in 8. avgustom v Lockhart kakih 150 mož vsake starosti.

Iz pisem, katera so te žrtve le pozvajali posla v New York, je razvidno, da ne pomanjkanje častnikov in možta pri vojnej mornarici veliko, kar je težko bolj občutiti, kolikor večja postaja mornarica. Afriški Kongres pri prihodnjem zasedanju ne storiti potrebnih korakov za pomnožitev možta, potem bodo vsi oddelki mornarjev na kopnem in na vodi premajhni, oziroma nepopolni.

WALSH BANKA.

People's Savings Bank v Washingtonu, D. C., je napovedala konkurs.

Washington, 25. okt. Tukajšnjo People's Savings Bank so včeraj radi vladine odredbe zaprli, kajti potom pregledanja knjig se je dognalo, da je insolventna. Kolike so obveznosti banke, še ni znano.

Kolonija za slepce.

Cleveland, Ohio, 25. okt. Pri Chagrin Falls, O., skočil je voz utične železnice, na katerem je bilo deset delavcev raz tir. Osem delavcev je ranjenih, med njimi jeden smrtno.

Pittsburgh, Pa., 25. okt. Pri Bellevue, šest milj zapadno od Alleghenyja, je skočil raz tir nevl. Pennsylvania železnice. Lokomotiva je pada v reki Ohio. Več osob je ranjenih.

Med švedskimi in norveškimi ribiči je nastala prava vojska. Položaj je zelo napet, ker so švedske oblasti konfiskovali norveških ribičev čolne in druge priprave za lov.

Ako si namenjen.

Ako kak član Vaše rodbine oboli, mu vsakdo skuša pomagati. Vse se stori, da se ublažijo bolečine bolnice potom kakrška džavrilna.

V letalte in karne in polni mučne negotovosti, bodo li džavrilu dodeliti bolniku začeljeno pomoč. Toda poznan je samo jeden slučaj, v katerem ni treba dvomiti o vseplju in to je Trinerjevo ameriško gorenje vino, katero pomaga v vseh slučajih želodčnih bolezni in drugih. Ono ne daje le takojšnje pomoči, temveč popolnoma ozdravi bolnika; ono mu podeli džavrik tek, uredi prebavjanje in ojači prebavljene organe. S popolnjenjem prebavjanja obnovi kri, podeli novo moč mišičevju in živcem, poboljša možgane in podeli koži svež rdečo bojo. Zdravim ljudem ohrami in poveča njihovo moč. V lekarnah Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Mir na San Domingu.

Washington, 24. okt. Državnemu oddelku se poroča, da so se v San Domingu med vladno in nistačno, zbranimi pri Monte Cristi, ponovno pričela mirovna pogajanja, katera so se nedavno neprizakovano prenchala. Pričakovati je, da se v kratkem ustaja konča in da ustasi oddajo orožje.

Denarje nam poslati je najprišlejše do \$25.00 v gotovini v priporečenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,

109 Greenwich Street, New York.
6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.
6104 St. Clair Ave. Chicago, Ill.

Vjeti bančni roparji v North Dakoti.

BLIZO MINOTA, N. D., SO VJELI ONIH PET ROPARJEV, KI SO OROPALI BANKO V SAWYERJU.

Fredno so jih vjetli, so pometali denar po preriji in v močvirje.

ROPARJI SO MLADI.

Minot, N. D., 25. okt. Serifovemu možtvu se je po 36urnem lovu posrečilo vjeti onih pet roparjev, kteri so minoli ponedejek oropali banko v Sawyerju, N. D., in odnesli \$4800. Lopove so zasačili na nekaj farmi, ne daleč od tukaj. Spodetka so skušali v biti v boju, kjer je vsedel tega nastal, dobil je jeden izmed njih kroglio v nogu. Zoper drugi je bežal z \$900 v zlatu in papirju v močvirje, kjer je vrgel denar v vodo. Tudi na preriji so našli deputij denar, katera so roparji vrgli proč. Vsega denarja skupaj so dobili deputiji še \$3000. Stirje roparji so še mladi in ne nad 25 let starci. Njihov vodja je nekoliko streljal s srušniki.

Sedaj se zatrjuje, da je bil kapitan Jiminez Castro od mehiške vojske, katerga so zaprli pri zborovanju tukajšnje junte, kjer je imela svoj glavni sedež v St. Louisu, Mo. Glavarja junte E. Flores so izgnali v Missouri.

Russell pripoveduje o svojem doživljaju: "Z 32 tovariši sem bil nastanjen na ladji Haley pri Matakobi Key. Dne 18. t. m. proti 1. uri zjutraj, ko je vse spalo, pričel je vihar divljati. Razun velikega sidra spustili smo v vodo še dva, toda, toda v peščenih tleh ni njen držal in valovje je ladijo nepopisno metalo sem in tja. Končno je priletelna na pesek, toda naslednji val je odnesel zopet seboj na vodo, ne da bi bila kaj poškodovana. Sedaj jo je pogodil zopet jedan val, ki je bil večji od prejšnjih in je odnesel osem tovarišev seboj v vodo. Tem jih je sledilo kmalu še več in konečno sva ostala na ladji le juž in par in tovariš McBride iz New Yorka. Kmalo na to je pa valovje tudi mene odnesel, vendar sem se pa prijet na neka lesena po vodi plavajoča tla, na katerih je že bilo deset osob. Ko so se tudi ta razbla in ko je par tovarišev utečel pred mojimi očmi, pričel se s tovarišem McBride nekoga stehra, ki je plaval po vodi. Potem so naju zadeba neka plavajoča vrata, kjer je valovje dvignilo bag na glave. Vrata so se zopet prilobilata. McBride jih je prijet in odplovil na njih. Na to ga nišem več videl. Ko je potem priplival v mojo bližino drugi komad poda, dolg kakih sedem in štiri stiri čevlje, zvezel sem z velikim naporem manj in tako prebil noč. Žeblji v lesu so mi raztrgali roke in vse truplo, in krije, ki je privabila some, katerih sem najmanj 12 videl. Ponosni sem moj plav povečal, ker sem našel na vodi vrvi, s katerimi sem privezel k plavu par tramov, ki so plavali krog mene.

Blizu Stamforda, Conn., zgorel je včeraj dopoldne malo tovorni parnik Hastings, ki je bil na potu v New York. Parnik je v megli zadel ob neko nepoznano jadranko, in pri tem se je premrnila petrovka, radi tukajšnjih železničnih prog. — Morrissey je bil v Chicago, kjer je zategnil včasih ni dobiti stanovanj. Generali so skušali ogenj pogastiti, toda se je vedno bolj razširjal, radi česar jim ni ostalo drugače, nego v resnih čolnih iskati resitev. Končno se rešili na parnik Middleton, ki je plaval v New York. Hastings je zgorpel do vodne gladine in se potopil.

SILVEIROV BEG.

Governer Cube ne bodo zahteval od Venezuele izročitve beguna.

Havana, Cuba, 24. okt. Cubanski parnik Magoon ne bodo zahteval od venezuelske vlade, da pošlje tukajšnji ubeglega bankrika Manuel Silveira, ker dosedaj ga ni njen kriminelno tožil. Tat Silveira je sedaj v Caracasu popolnoma na varnem.

Bluefields na otoku Jamaiki v razvalinah.

Boston, Mass., 25. okt. S parnikom Limon, kateri je dospel semajnjek iz Puerto Limon, Costa Rica, so došla poročila, da je mesto Bluefields na otoku Jamaiki v razvalinah in da so vsi nasadi banan opustošeni. Na Little Corn Islandu ob obrežju Nicaragove ni opaziti nikakoga življenja, kar vse je posledica zadnjega orkana. V Costa Riki pa vihar je napravil kakšne škodne.

Grška grozodejstva.

Carigrad, 24. okt. Neka grška četa je v monastirski okolici napadla neko bolgarsko vas. Malone vsem možkim vaščanom so prerezali Grki vratove. Malone 200 Bolgarov so pokali. Na pomoč pozvani turški vojaki niso ovirali Grkov, marveč napadli neko drugo vas, kjer so umorili Turki 10 mož in tri žene.

Blizzardi na zapadu.

Norfolk, Neb., 25. okt. Blizzardi v severozahodnem delu Nebraska in južnem krajih South Dakote trajajo nadalje. Na rezervaciji Rosebud je sneg 1. čevlj visok. V severnem Nebraski padu toča. V Wyomingu je po štirinajstih smerih vihar nastalo lepo južno vreme. Tudi v Coloradu je vihar ponehal.

Osoda mehiških ustava.

Phoenix, Ariz., 24. okt. Iz Tucsona se poroča, da je nek tamozni mečan, ki se je vrnil iz Nogalesa, Mexico, priselil vest, da so mehiški oblasti poslali Saleida in druge iz Arizona v Mexico postane mehiške ustave. Jasper, Ind., 25. okt. Tukaj so začeli bivšega blagajničarja People's Bank in Hudson iz Hermosillo, kjer so jih ustrelili.

Mehikanski zarotniki. Aretovani v Chihuahua.

DRŽAVI CHIHUAHUA SO ZAHLIADNIK NAD PETDESET RE-VOLUCIJONARJEV.

Vsi so bili v zvezi z mehiško revolucionarno junto v St. Louisu.

GROZILNA P

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

RADNIKI:

Predsednik: MIHAEL SUNIČ, 421 7th St., Calumet, Mich.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURJ L. BROŽIĆ, Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: ANTON GERZIN, 306 Pine St. Hibbing, Minn.
Blagajnik: IVAN GOVŠE, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

FRAN MEDOS, predsednik nadzornega odbora,
9478 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.
IVAN KERŽIŠNIK, III. nadzornik, Box 138, Burdine, Pa.

POROTNI ODBOR:

JAKOB ZABUKOVEC, predsednik porotnega odbora,
4824 Blackberry St., Pittsburgh, Pa.
MIHAEL KLOBOČAR, II. porotnik, 115, 7th St., Calumet, Mich.
JOSIP PEZDIRČ, III. porotnik, 1401 So. 13th St., Omaha, Neb.
Vrhovni zdravnik Jednote: DR. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise premembe udov in druge liste na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj pošljajo krajevna društva na blagajnik: JOHN GOUZE Box 105, Ely Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljijo duplikat vsake pošiljatve tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošljajo na predsednika porotnega odbora: JAKOB ZABUKOVEC, 4824 Blackberry St. Pittsburgh, Pa. Pričejani morajo biti natanci podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je: "GLAS NARODA".

ZOPET SPREJETI.

V društvo sv. Cirila in Metoda št. 9 v Calumetu, Mich., 20. sept.: Ivan Kump cert. 2539 I. razred. Društvo steje 7 udov.

V društvo sv. Petra in Pavla št. 35 v Lloydellu, Pa., 21. sept.: Matija Taričić cert. 2223 I. razred.

V društvo sv. Petra in Pavla št. 33 v Trestle, Pa., 30. avg.: Ivan cert. 3087 I. razred. Društvo steje 119 udov.

V društvo sv. Jožefa št. 14 v Crockettu, Cal., 21. sept.: Anton Plut cert. 1116 II. razred. Ivan Petrič cert. 1121 I. razred.

V društvo sv. Cirila in Metoda št. 9 v Calumetu, Mich., 30. sept.: Mile Vujnovič cert. 938 I. razred. Društvo steje 252 udov.

V društvo sv. Cirila in Metoda št. 16 v Johnstownu, Pa., 23. sept.: Ivan Tome cert. 1266 I. razred.

V društvo sv. Marija Pomagaj št. 42 v Pueblo, Colo., 23. sept.: Fran Verhove cert. 4099 II. razred.

ODSTOPILI.

NEW društvo sv. Marija Danica št. 28 v Cumberlandu, Wyo., 28. sept.: Fran Felicjan cert. 1863 I. razred. Društvo steje 46 udov.

Od društva sv. Jožefa št. 12 v Pittsburghu, Pa., 15. sept.: Ivan Šerelj cert. 1052 II. razred.

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 9 v Calumetu, Mich., 20. sept.: Mihael Muhič cert. 842, Josip Lovrin cert. 2540, Ivan Rom cert. 2989, Martin Badič cert. 3762. Vsi v I. razredu. Društvo steje 7 udov.

Od društva sv. Sreči Jezusa št. 2 v Ely, Minn., 29. sept.: Ivan Martinčič cert. 3661 I. razred.

Od društva sv. Petra št. 59 v De Kalbu, Ill., 15. sept.: Josip Krpan cert. 4633 I. razred. Društvo steje 14 udov.

JURJ L. BROŽIĆ, glavni tajnik.

DROBNOŠTI

KRAJNSKE NOVICE.

Uzmivoči. Mošta si je hotel preskrbiti 8. oktobra na Rudolfovem kodelovoru 17letni hlapec Frau Zakotnik iz Zgornje Siske, pa ga je pri točenju iz sode v steklenico presenetil železniški čuvaj in potem oddal policiji.— Salame je ljudil 23letni hlapac Fran Brunšek iz Trebeljevega. Sumili so ga da je ukral hlapcem Ludoviku Maroltu in Francetu Fungersku v hlevu 8 K 36 v denarju. Ko je policija pri njem potem preiskala, je našla nekaj vitrihov, salami in drugih sumitivih rečic. Dobila je pri njem tudi "Gračioza"-kolo, zato katero se fant že zvija in dvakrat jednako ne pove, kje je je dobil. No, pa se bode pravi lastnik že prezvedel. — Poštnega oficijala Lavrenčiča Sanciu je nekdo izpred kuhične v restavraciji "pri Levu" na Marije Tereziji cesti ukradel 80 K vredno v prepiru s črevjem od zadaj posestnik kolo. — Nekemu gospodu je bil na Bleisoviči cesti v Ljubljani ukrazen iz kuhične bankovec za 10 K. — Neki delavci je v neki gostilni na Sv. Petra nasipu izgril dežnik. — Dosedaj še neznani paglavec v kolodvorovem okraju v Ljubljani nekemu možu iztrgali iz rok uro in jo popolnil. — Pri Bernatovičevi tvrdki v Ljubljani so pred kratkim prišli na sled, da je 23letni hlapac Ivan Kok pokračel več otrok. Ko je fant to izvolhal, jo je popolnil, a ga je orozuščeval v Kranju. — Po kramnu je došlo poželenje pri mestni klanici neki posestnik iz Slivnice. — 13letni defravant. V Trstu je 13letni vajenec Ivan Zivie poneveril svojemu gospodarju Sturm 80 kron in pobegnil.

Hudi svakinji. 22letna šivila Katarina Lenarduzzi je živel pri svojem bratu v Trstu in se je pogosto prepriala s svakinjo Ofelijo, čes, da ta nima dosti ljubezni za svojega prvorjenčka. Vrhunec je pa dosegel preprič predvsem, ko je Ofelija zgrabil steklenico s karbovko kislino in izil strup po Katarini, nato pa osteknil sama spila. Pribiteli so ljudje, ki so takoj poklicali zdravnika. Ofelija leži doma, Katarina pa je moralna v bolnico, ker je po rokah in prsih vse openeva.

Samomor! Bilzo Kopra je vlak pozabil nekega Nikolaja Marina, ribiča. Otrok se je do vrata tako opelkel, da je vseled tega umrl.

PRIMORSKE NOVICE.

13letni defravant. V Trstu je 13letni vajenec Ivan Zivie poneveril svojemu gospodarju Sturm 80 kron in pobegnil.

Hudi svakinji. 22letna šivila Katarina Lenarduzzi je živel pri svojem bratu v Trstu in se je pogosto prepriala s svakinjo Ofelijo, čes, da ta nima dosti ljubezni za svojega prvorjenčka. Vrhunec je pa dosegel preprič predvsem, ko je Ofelija zgrabil steklenico s karbovko kislino in izil strup po Katarini, nato pa osteknil sama spila. Pribiteli so ljudje, ki so takoj poklicali zdravnika. Ofelija leži doma, Katarina pa je moralna v bolnico, ker je po rokah in prsih vse openeva.

Samomor! Bilzo Kopra je vlak pozabil nekega Nikolaja Marina, ribiča.

Marin je trpel na neozdravljeni bolezni, vsed ktere ni mogel spati. Sumijo, da se je sam vrgel pod vlak.

Kaj vse kradejo po Trstu. K vratarki Ani Movič je prišel nek mladinec in misleč, da nobenega ni v sobi, je pograbil stol, vreden 1 K 40 včin in z njim popihal. Vratarka je poslala za njim policeja. Tat postavi stod sredi ceste na tia in urnih nog zbeži. Toda roka pravice ga je vendarie pograbila in ga odvedla v zapored.

Detomer. Porocalo se je, da je nedavno izvršil v Gorici detomer neka Šorli. Sedaj se pajavlja, da je Šorli pač detomorik in je zaradi tega že v zaporih, toda dotični detomer je izvršila neka Maria Leščak iz Vrtojba, ki so jo zasledili še sedaj.

Skladničnim delavcem v Trstu je izposoval namestnik princa Hohenlohe ugodne plače. Hohenlohe je o tem obvestil delavce voditelje.

Ne vtipk se v rodbinske razmere! Nek tržaški policejski stražnik je v ulici Economa čelno ponoti iz neke hiše glasno klicati na pomoč. Ker so hiša vratila še odprta, je stopil v vežo, toda na dvorišče, kjer se je vršil lep prizor, ni mogel, kajti dvorišče je bilo zaprto z železno ograjo. Policej je torej čez ograjo opazoval, kako je nek pijač tepel svojo boljo polovico. Policej je opozoril pijke, da tako početje ni dovoljeno. Pijke pa se je razsredil, stopil k ograji in zaprlo nad polje: "Glejte, da se spravite spat, vi ste ravno taka baraba, kakov jaz!" Policej seveda tegega ni mimo utkalnik v žep, ampak je zabeležil ime prijaznega moža, katerega je slušajo poznan.

Cela obitelj bi se kmalu zastrupila v Trstu. Vdova Antonija Ciana ni bila trdno privila plina, ko je legla na večer s svojimi štirimi otroci k pokoju. Ko ni bilo druge jutro nikogar iz njenega stanovanja, so vložili: vajne in našli celo obitelj nezavestno. Došli zdravnik je pravčasno pomagal in tako preprečil smrt.

Obletnica madjarskih mučenikov. Dne 7. okt. je bil spominski dan mučenika smrti 13 madjarskih generalov revolucionarne armade, ki so jih v Aradu usmrtili. Letos se je spomin obhajal posebno slovensko, ker je bila prvič zastopana tudi vladna. Predsednik poslanske zbornice Justh je prišel z večjo deputacijo poslavcev ter polnil venec na spomenik.

Pri posredovalcu za službe. Posredovalcu: Vi pridejte z dežele, kuhati ne znate, drugega se tudi še niste něesar naučili — no, potem se pa morezate za sedaj zadovoljiti s službo dekle za sve!

Dva in pol milijona krov je priigral v Budimpešti bivši davčni uradnik Roth. Prepovalen igralnico je imel v svoji vili štiri leta, preden ji je sedaj prišla policija na sled.

Zopet anarhistična zaračna nasproti življenju italijanskega kralja. Italijanska policija je zasledila novo zaročo na življenje italijanskega kralja. Zaprli so mnogo osumnjenih oseb v Rimu, Milani, Florene, Genovi in Livornu. Zarotniki so nazarevali bombni atentat na kraljevo dvorce.

Eksprešni vlak je skočil s tira blizu Piacene. Sesit osob je ubitih, nad 50 pa ranjenih.

48 ur je igral za stavo na klavirju učitelj Bird v Londonu. Ves čas ni odmaknil prstov od tipk ter je preigral 1500 komadov. Med igro so ga krmili v bitti pri Grausenu; nato je prisel v zbirko dragočenosti v Milanu; nosil ga je potem papež Juž II., dandanes pa je last avstrijskega cesarja.

Istotako je diamant "Saney", težek 53½ karata od Karla Predzrnega ki ga je zgubil leta 1477 v bitki pri Nanayju. Skozi mnogo let je dospevaš v last ingeniotskega plemiča Saneyja. Pozneje ga je imel Lukovik XIV., nato Lukovik XV., ki ga je nosil pri svojem kronanju. Leta 1835 je bil kupljen za pol milijona rubljev na mesto v zeta. Poizkus se je docela posrečil. Zrakoplov je vozil s hitrostjo 42 kilometrov na ur.

Zastrupljeni. Te dni se je dvignil v Friedreichshavenu na Nemškem ob Bodenskem jezeru Ludvik van Bergem, prvi brusil diamantov. Bil je last Karla Predzrnega, ki ga je leta 1476 izgubil v bitki pri Grausenu; nato je prisel v zbirko dragočenosti v Milanu; nosil ga je last avstrijskega cesarja.

Kako kazuje cigan nezvestob. Sodisce v Curihu je obsočilo ciganovo Vadoša v desetletno ječo, ker je svoji mladi ženi zaradi nezvestobe odrezal zjermastni pasom. Prvi je opazil obesnega Gradišnika njegov lastni sin. Gradišnik je živel s svojo družino v ne največji bedi. Od žalosti se je udal še pijači in se je v takem stanju nezvestobno v kraljevo dvorce.

Stoletnico obstoja obhaja tega meseca nemška tehnična šola v Pragi z raznimi slavnostmi.

Spošteni konji so že povzročili v Mariboru velike nesreče. Največkrat se je nesreča pripetila v bližnjem kolovalu ali pod železniškim mostom, kjer se konji plasijo pred železniškimi stroji. Tako tudi nedavno. Hlapec Frane Perdan je imel nekaj opraviti na tovorniškem magacinu. Ko je šel v pisarno, je postil zunaj s parom konj vprežev voz brez nadzorstva. Med tem časom se je pripeljal tovorni viak in sta konja vsled sopiranja stroja ustašila in začela dirjati proti plimarni. En konj je pri dirjanju padel in se zmutil poškodovan. Meljet posluša pa konj, že podrla ročni voziček, na komej je peljal neki trgovski hlapac veliko steklenico olja, ki se je ubila. Škode na olju in steklenici je okoli 90 kron.

O DIAMANTIH.

Diamante so poznali že v starem veku pri Rimljanih in Grkih (primanj je imenoval najdragocenejšo ljudsko imovo). Daudanov so diamanti znani in razširjeni po vsem svetu; v tem je pripravljena njihova tehnična potreba. Kajt je tudi razkošnost bogatih ljudij.

Najstarejše nahajališče diamantov je Iztočna Indija in otok Borneo, določen je bil 1853, prvič težek 254 karatov, je tehtal po brusenju samo 128 karatov in je znan pod imenom "zvezda jugov". Zdaj je zaseben last.

Med znanimi diamante spada že "veliki mogu", težek 279 karatov.

Največji diamant "Excellis" so našli leta 1893 v južnej Afriki in tehta 971 karatov. Plavo-bele barve je.

Kritika v številkah.

Italijan Begino je iznasel aparati, ki bodo izsiljali vsako pristreno v želodcu. Kukor pripravlja s pohištvo v želodcu.

Zdravilno greko vino po najboljšem navodilu, iz najboljših rok v korenin, ki jih je dobiti v Evropi in Ameriki, ter je fina naravnega vina.

Kajr boleha na želodcu ali prebavni organih, naij ga pi je redno.

Pošljaj se v zaboljil po 1 tucat (12 steklenic) na vse kraje zapadnih džav Severne Amerike.

V obilu naročila se priporoča JOSIP RUSS

432 South Santa Fe Ave., Pueblo, Colo.

Rojaki, naročite na naš "Zvezdno

ročni" največji in najcenejši dnevnik

Kedo vam zamore pomagati.

Ako ste bolni, slabli ali v nevolji?

Na svaki način samo oni zdravnik, kateremu so dobro znane vse človeške bolezni,

trpljenja in slabosti!

ROJAKI! Pazite komu poverite zdravljenje Vaših bolezni!

Kajti v Vašem zdravlju obviši Vašo prihodnost, kakor tudi Vaše družine, Vaših malih in dragih, za katere se mučite in delate. Zatoraj rojaci, ako Vam je potreba nasvetu ali zdravniške pomoči, vede, da je naš starci, izkušeni in celem svetu znani in slavni:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

edini, kateri zamore in kateri garantiča, da Vas zagotovo ozdravi od katerih koli akutne, kronične ali zastarjene bolezni kakor: bolezni na plučah, prsih, ž

"Winnetou, rdeči gentleman".

Spisal Karl May. Priredil za "Glas Naroda" R.

(Nadaljevanje.)

Zdaj se vrne tisti del Indijancev, kateri je odpravil konje, in posedo ali poleže. Nekaj polglasnih poveli zasišči od tamkaj kjer si mislim vodjo; seveda jih ne razumem, ker ne poznam kiosaškega jezika. Kmalu se odaljil nekaj rdečnikov. To so najbrž straže, ktere razpostavijo. Tako jaz pazim, da zastražijo le dolino, ne pa gozd; to je zelo ugodno zame, ker se mi ne bude treba ogibati, kadar odidem.

Kar jih je v taboru, govorje med seboj potihoma, a vendar tako, da se sliši vsaka beseda. Le škoda, da nič ne razumeš. Kako dobro bi bilo, če bi ti razumel, kaj govorim! Pogostoma pripovedujem, kako sem za časa mojega bivanja na zapadu zalezoval Indijancev različnih rodov v njih taboriščih. Tej okolnosti pripisujem mnogo mojih uspehov, to mi je resilo večkrat življene. Kdor čita, gotovo ne ve in nima nobenega pojma, kako težavno in nevarno je zalezovanje. Težava ni samo v tem, kar se od človeka zahteva, namreč spremstvo, moč in trpežnost, ampak pred vsem duševna izurenjenost, inteligencija in znanje, kar mora imeti vsakdo. Kaj mi pomaga, če zasledujem taborišča Indijancev, Beduinov, Kurдов, sudanskih Seribov ali južnoameriških Gauchov se tako izvršim, če pa ne razumen njih jezika in ne vem, kaj govorim! Večinoma je baš vsebina govorova bolj važna, kakor vse druge okolnosti. Zato sem od nekdaj gledal na to, da se naučim najprijave jezika tistega naroda, s katerim nameverjam občevati. Winnetou je znal šest najst indijanskih narečij in je bil moj najboljši učitelj. Pozneje se mi ni več pripetilo, da bi oblezoval kako taborišče, ne da bi razumel, kaj govorim.

Primeroma deset minut ležim na kamnu, ko zasiščim klicati straže; takoj zasiščim meni jako ljublj odgovor:

"Jaz sem, Santer. Vi ste šli torej v dolino?"

"Da. Naj gre moj beli brat male dalje, kjer dobi rdeče vojnike."

Te besede razumem, ker je Santer govoril mešanec iz angleških in indijanskih besedij. Kmalu pride vodja, ga pokliče in pravi:

"Moj beli brat je izostal mnogo delj, kot je bilo določeno. Imel je go tovo važne vzroke."

"Važnješ kot sem slutil. Kako dolgo ste tukaj?"

"Tako dolgo primeroma, kot pravijo bleodičniki pol ure."

"Ali ste našli mojega konja?"

"Da, ker smo šli po tvoji sledi. Ustavili smo se tam, kjer si ga bil prizval; nato smo se vrnili in ga vzelj seboj."

"Vi bi moral ostati zunaj na preriji! Tukaj ni varno."

"Mi nismo ostali tam, ker smo mislili, da se tukaj boljše tabori in da smo bolj brez skrbi; vrnili bi se bil kmalu, pa bi nas bil opozoril."

"To ni tako. Jaz sem izostal, ker smo v tujini v veliki nevarnosti in sem moral poizvedeti, kje tiči. Old Shatterhand je tukaj."

"Sem si mislil. Ali ga je videl moj brat?"

"Da."

"Mi ga vjamemo in ga pripeljemo našemu glavarju, ktereemu je zdrobil obe nogi. Smrt na mučenškem kolu je gotova zanj. Kje pa je?"

Kiwi nas torej niso hoteli zvabiti v njih vasi in so uganiili, da se vremo k Winnetouvu.

"Se niti tako gotovo, da ga vjamemo," odvrne Santer.

"To se zgodi, kajti ti psi imajo samo trideset vojnikov, nas pa je petkrat deset; vrhlega tudi ne vedo, da smo tukaj. Mi jih torej popolnoma iznenadimo."

"Ti se silno motiš. Oni vedo, da pridemo. Mogoče celo že vedo, da ste takaj, kajti oni so na vsak način odposlali jednega ogleduha."

"Uff! Res vedo?"

"Da."

"Potem jih pa ne moremo iznenaditi."

"Gotovo ne."

"Če jih torej napademo, pride gotovo do prelivanja krvi, kajti Winnetou in Old Shatterhand se spoprimata lahko vsak z desetimi vojnikami."

"Da, tako je. Smrt Inča-čune in njegove hčere jih je gotovo silno razdražila; hrepenu po mačevanju in se bodovala kot stekla psa in razdražena divja zvez borila. Toda Winnetouva moram vjeti na vsak način."

"Zakaj njege?"

"Radi nugeeta. On je gotovo edini, kjer ve za najdišče zlata."

"A ga gotovo ne izda živi duši."

"Tudi ne, če ga vjamemo?"

"Ne."

"Jaz ga mučim toliko časa, dokler mi ne pove."

"A bode kljub temu molčal. Ta mladi apaški pes se smeje vsem muškam. Sploh pa, če ve, da pridemo, bode gotovo pazil, da ne pride in naše roke."

"Jaz vem, kako se moramo ravnati, da ga dobimo v naše pesti."

"Če veš, pa povej."

"Mi upotrebimo tisto past, v ktero je mislil nas izvabiti."

"V past izvabiti? V kakšno?"

"Oni hočejo, da bi mi šli v ozek predor, kjer bi se ne mogli braniti in kjer bi nas jednostavno polovili."

"Uff! Ali ve moj beli brat Santer to natančno?"

"Da."

"Ali pozna predor?"

"Saj sem bil v njem."

"Povej mi, kaj si zvezel!"

"Jaz sem tvegal mnogo, zelo mnogo. Če bi me bili opazili, bi moral umreli na mučenškem kolu in sem prokleto vesel, da se je to srečno steklo. Za ta dober uspehl se moram zahvaliti samu okolnosti, da sem že jedenkrat premeril pot na Nugget Hill in poznam dobro kraj, kjer stojita grobova."

"Grobova? Winnetou je torej, kot sem slutil, pokopal svoja mrtveva tam gori?"

"Da. To je bilo zame zelo ugodno, ker niso Apachi toliko pazili name."

Tako sem si mislil, da so gori na planjavici in sem izredno pazil. Jaz sem že mnogo preživel in lahko rečem, da sem dober westman; toda tako previden nisem bil še nikdar kot danes. Seveda nisem šel po dolini, ampak po gozdu po robku. Tam, kjer se pride na desno v predor, imajo konje. Ni bila majhna stvar, prati gori, ne da bi šel po predoru; a posrečilo se mi je vendarle. Na vruhu sem moral svojo previndost še podvajiti in porabititi vso zvijazo. Zdeleno se mi je nemogoče priti do planice; toda Apachi so imeli oči in ušeza le za pogreb. Zato sem si upal iti za neko skalo, katera leži ob robu planice. Od tukaj mi je bilo mogoče opazovati vse."

"Moj beli brat je bil zelo drzen; da živi, se mora zahvaliti samo po grebu."

"To tudi sam pravim! Ko je bil pogreb končan, je postal Winnetou svoje ljudi po konje."

"Da jih pripeljejo gori? Ali ni to težavno?"

"Zelo!"

"Potem je moral imeti važen vzrok!"

"Gotovo. Mi naj bi videli sledove in šli s konji za njimi vseskozi po sledi, kjer vodi v prodor."

"Kako si moreš to misliti?"

"Jaz ne mislim, ampak vem; saj sem slišal."

"Od koga?"

"Od Winnetouva. Ko je postal ljudi po konje, je ostal sam z Old Shatterandom; ker nista stala daleč od skrivališča, sem slišal in razumel vsako besedo."

"Uff! To je bil velik čudež! Winnetou je bil vendarle zaledovan! To je bilo le tako mogoče, da je bil zelo raztresen, ker je gotovo mislil na očeta in sestro."

"O ni bil tako raztresen ne. Drugače bi ne bil postal na najvišje drevo na vruhu pažnika, kjer bi naznani naš prihod."

"Ali nas je zapazil?"

"Ne; vsaj jaz ne vem vičesar o tem. Zdaj vidiš, kako je brav, da sem jahal sam pred vami; samega me ni mogel videri."

"Da, ti si ravnal zelo previdno; nadaljuj!"

"Ko pripeljejo rdečniki konje, se odpravijo nemudoma; zapuste plante in gredo proti dolini. Na drugi strani te se pride v zelo ozek in dolg predor, katera stene so nepristopečne; tam so nameravali nas zajeti."

"Torci je sklenil Winnetou skoraj zapreti vhod in izhod!"

"Da. Toda šele potem, ko bi bili mi v njem."

(Dalje pr. nadaljevanje.)

Hude bolečine v prisih.

Posledica prehlajenja se ne more spremeniti v nevarno bolezen niti v vnetje, ako se bolne dele takoj druge.

Dr. RICHTERJEVIM
SidroPainExpellerjem

Dr. Goldstein, 134 Rivington St., New York izjavlja: "Dr. Richterjev Sidro Pain Expeller sem iznadal, kot načelo je sredstvo v vseh slučajih, v katerih je treba pomaska zlasti pa za influenco, prehlajenje itd."

Naša znakom Sidro je na vaski steklenici.
V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. Ad. RICHTER & Co.
215 Pearl St., New York.

Iz slavjanskega sveta.

"Panslavizem".

Velika slovaška občina Šopornja v nitranskem komitatu je bila bajda pod prejšnjim župnikom Hegymeggom že popolnoma pomajdena, a ko je prišel sedanji župnik Gorelovic, namah se je vse izpremljalo. Ljudje so preprečili župnika. Ljudje so predajali novi časopis s oboščko listo.

V zadnjem času se je razširila po listih vest, da pruska vlada, da bi čim prej temeljito ponemčila v uniji Poljske, namerava izdati novo postavo, po kateri bi se Pojaki mogli prisiti, da prodajo svoja posestva Nemcem. Ta vest je provzročila veliko razburjanje, zatorej je pruska vlada hitro razglasila, da to porečilo ni resnično. — Resnična pa je vest — potrdil jo je sam poznanjski nadškof Štefleški — da ves trud nadškofa, da bi prusko vlado naklonil k temu, da bi se poljski otroci mogli učiti krščanskega nauka v materinem jeziku, je bil zamen.

"Femka" in Slovaki.

Takovano zgornje-ogrsko madjarsko kulturno društvo "Femka" je imelo te dni svoj letni zbor. Namen društva je pomajdati Slovake. Številno udov se je v zadnjem letu pomnožilo z 1400. Prenoženje društva znaša 261.000 kron. Društvo vzdržuje v slovaških krajinah 45 otroških vrtcev; na slovaško-madjarski meji je ustavilo 107 knjižnic za ljudstvo. Udeleženci zborovanja se so zahvalili v načinu ministra grofu A. Apponyiju, da je državno podpora za ljudske knjižnice "Femke" povisila za četrtino.

Raztopljeni les.

Nekemus francoškemu nadzorniku se je posrečilo raztopiti les. S hidravlico stiskalnico močno stisnjeni les je močno razgrzel v hamertetu zapreti prostoru. Ker ni bilo zraka, ni mogel les zgoreti. Na ta način je dobil raztopljen tvarino, ki je dobila olajšana črna barvo. Iznajdba je važna, ker ima na ta način dobijena tvarina razne lastnosti, ki so za praktično porabo velike važnosti. Če je les slab previdnik, se raztopljen tvarina rabi pri raznih električnih napravah za cene izolatorje; nadalje je neprodarna za vodo in nepristopa najbišnjim kislinskim. Glavna prednost raztopljenega lesa pa je, da se da vstisniti v poljubno obliko.

Dvojna mera.

385.000 dunajskih Čehov nima niti dvorazredne šole. Za 849 Nemeev in 611 židov v Kromerizu na Moravskem se vzdržavata dve ljudski šoli s pet razredi in meščansko šolo. Za 84 nemških in 74 židovskih otrok je na razpolago 15 učilnic, medtem ko se nahaja v češki učilnici 82 učenec.

Mašinski proti razširjenju galiske avtonomije.

Lvovski ruski dnevnik "Galičanin" napoveduje oster protest proti razširjenju deželne avtonomije v Galiciji. List piše: "Naš položaj bi bil naravnost neznenoten, ako bi Poljaki dosegli še razširjenje deželne avtonomije, to je ak bi se poljska nadvlast še povečala in ojačila. Zato moramo storiti vse, kar je v naših močeh, da pokamožimo vladu in parlament, da polovica galiske prebivalstva ne le želi razširjanja deželne avtonomije, temveč odredno protestuje proti taki nameri, ker je to samo želja nenasitnih poljskih politikov. Ako pa bi kljub temu Poljaki zmagali, bode to dokaz, da avstrijska vlada vedoma in namenoma žrtvuje interese mašinskega prebivalstva, da ugodni pojkemu klubu."

Zanimiva pravda v Sofiji na Bolgarskem.

Meseca marca t. l. je priobčil sofijski list "Mir" članek "Stambulovski cinizem", v katerem se je očital ministerstveni predsednik Raču Petrov na vojnemu ministru generalu Savovu, da sta se do leta 1903 pri nabavi patronov podkupiti od neke budimpeštske tvojstvene družbe, ki jo je zastopal nekij Elia Kisarov. Minister sta na to tožila odgovornega uradnika "Mira" Visilija Hristova za obrekovanja. Prva obravnava v tej tožbi je bila dne 13. maja. Sodišče je obseglo Hristova, češ, da se mu nastopajo dokaži resnice ni posrečilo, na mesec težke ječe v 200 levov globre. Proti tej razsodbi se je urednik Hristov pritožil na kasacijsko sodišče, pred katerim se je dne 5. oktobra prilegle vzdoljna obravnava. Obtoženca zastopajo širje zagovorniki: S. Bobčev, znan Slovencem kot predsednik "Zveze jugoslovenskih književnikov"

in časnikarjev", Todorov, Radev in Zlatanov. Ministra pa zastopata odvetniki Ivančev in Haláčev. Obraznava bude trajala več dni.

"Slovenski Jug" prenehral izhajati?

List "Slovenski Jug", ki si je pred neveljivih zaslug za propagiranje jugoslovanske ideje, je baje, kakor poročajo iz Belgradu, prenehal izhajati. To bi bil velik udarec za jugoslovansko stvar!

AVSTRIJA IN ITALIJA.

Italijanski poslaneči Ciemeni je izjavil, da predlagajo delo nekdanjega ministra za vojno in mornarični minister ministarskemu svetu zahteve za visoke kreditne. Mornarični minister bude zatevil 120 milijonov lir za gradnjo celih divizijskih vojnih ladij.

V sledi polemike v avstrijskem in italijanskem časopisu o trozvezji piše romansko oficirsko glasilo "Popolo Romano": "Nihče (†) v Italiji ne misli na odpoved trozvez, ko je obstojo po letu 1908 je že zagotovljen. Občavati je, da v javnem mnenju trdijo nekako razburjanje, das avstrijska in italijanska vlada klub hipnim dogodom vedno združjujeta prisrčno razmerje. Tako razburjanje v javnosti je, das večinoma umetno